

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do tutejszego Sądu dnia 10 maja 2017 r. Gmina G. wniosła o zasądzenie od pozwanej (...) S.A. kwoty w łącznej wysokości 3515 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty:

- a) 95,00 zł od dnia 21 marca 2014 roku do dnia zapłaty,
- b) 95,00 zł do dnia 1 maja 2014 roku do dnia zapłaty,
- c) 95,00 zł do dnia 1 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty,
- d) 95,00 zł do dnia 1 lipca 2014 roku do dnia zapłaty,
- e) 95,00 zł do dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty,
- f) 95,00 zł do dnia 1 września 2014 roku do dnia zapłaty,
- g) 95,00 zł do dnia 1 października 2014 roku do dnia zapłaty,
- h) 95,00 zł do dnia 1 listopada 2014 roku do dnia zapłaty,
- i) 95,00 zł do dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty,
- j) 95,00 zł do dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty,
- k) 95,00 zł do dnia 1 lutego 2015 roku do dnia zapłaty,
- l) 95,00 zł do dnia 1 marca 2015 roku do dnia zapłaty,
- m) 95,00 zł do dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty,
- n) 95,00 zł do dnia 1 maja 2015 roku do dnia zapłaty,
- o) 95,00 zł do dnia 1 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty,
- p) 95,00 zł do dnia 1 lipca 2015 roku do dnia zapłaty,
- q) 95,00 zł do dnia 1 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty,
- r) 95,00 zł do dnia 1 września 2015 roku do dnia zapłaty,
- s) 95,00 zł do dnia 1 października 2015 roku do dnia zapłaty,
- t) 95,00 zł do dnia 1 listopada 2015 roku do dnia zapłaty,
- u) 95,00 zł do dnia 1 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty,
- v) 95,00 zł do dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
- w) 95,00 zł do dnia 1 lutego 2016 roku do dnia zapłaty,
- x) 95,00 zł do dnia 21 lutego 2016 roku do dnia zapłaty,
- y) 95,00 zł do dnia 1 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty,

- z) 95,00 zł do dnia 1 maja 2016 roku do dnia zapłaty,
- aa) 95,00 zł do dnia 1 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty,
- bb) 95,00 zł do dnia 1 lipca 2016 roku do dnia zapłaty,
- cc) 95,00 zł do dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty,
- dd) 95,00 zł do dnia 1 września 2016 roku do dnia zapłaty,
- ee) 95,00 zł do dnia 1 października 2016 roku do dnia zapłaty,
- ff) 95,00 zł do dnia 1 listopada 2016 roku do dnia zapłaty,
- gg) 95,00 zł do dnia 1 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty,
- hh) 95,00 zł do dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia zapłaty,
- ii) 95,00 zł do dnia 1 lutego 2017 roku do dnia zapłaty,
- jj) 95,00 zł do dnia 1 marca 2017 roku do dnia zapłaty,
- kk) 95,00 zł do dnia 1 kwietnia 2017 roku do dnia zapłaty.

Nadto powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazała, że jest właścicielem nieruchomości położonej w G., obejmującej działkę nr (...), obręb (...), dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...). W okresie od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 31 marca 2017 r. pozwana bezumownie zajmowała część działki o powierzchni 47 m². Pismem z dnia 25 lutego 2014 r. Gmina G. poinformowała pozwaną, że w związku z bezumownym korzystaniem z gruntu zostaje naliczona opłata w wysokości 116,85 zł brutto od 1 marca 2014 roku. W dniu 17 kwietnia 2014 r. sprecyzowała, że w związku z odmową zapłaty naliczona opłata zostaje pomniejszona o podatek VAT. Jednocześnie wskazano, że do czasu uregulowania stanu prawnego nieruchomości należy uiszczać 95,00 zł na wskazany rachunek bankowy do ostatniego dnia każdego miesiąca.

Dnia 20 lipca 2017 r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Gliwicach rozpoznając przedmiotową sprawę pod sygn. akt I Nc 809/17 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając w całości żądanie powódki.

Od wydanego nakazu zapłaty pozwana wniosła sprzeciw, żądając oddalenia powództwa w całości z uwagi na zasiedzenie w dobrej wierze służebności przesyłu (względnie służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu). Nadto zażądała zasądzenia od pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana wskazała, że na nieruchomości położonej w G., oznaczonej numerem (...), znajduje się stacja transformatorowa nr (...), która stanowi urządzenie przesyłowe w myśl art. 49 § 1 k.c. Urządzenie zostało wybudowane w 1979 r. i przekazane do majątku poprzednika prawnego w dniu 20 października 1979 roku, co dokumentuje protokół zdawczo-odbiorczy środka trwałego. Stacja ta jest nieprzerwanie wykorzystywana celem dystrybucji energii elektrycznej do odbiorców. Posiadanie służebności było wykonywane w sposób nieprzerwany i spokojny, a urządzenie przesyłowe posadowione na nieruchomościach objętych powództwem zostało wybudowane na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego. Pozwana zwróciła uwagę na domniemanie ciągłości posiadania. Podniosła zarzut zasiedzenia służebności w dobrej wierze w dniu 2 lutego 2009 r., względnie 6 grudnia 2010 roku. W dacie budowy stacji transformatorowej aż do dnia 01 lutego 1989 roku w krajowym porządku prawnym obowiązywał art. 128 k.c. statuujący fundusz jednolitej własności państwowej. Oznaczało to, że przedsiębiorstwo państwowe wykonywało

uprawnienia Skarbu Państwa w zakresie mienia powierzonego, nie było natomiast jego właścicielem, nie mogło również na swoją rzecz nabywać praw. Przed dniem 1 października 1990 roku zachodził stan prawny wyłączający zasiedzenie nieruchomości państwowych. Od tej daty, wobec uchylenia art. 177 k.c., istnieje możliwość ich nabycia przez zasiedzenie. Okres, o jaki można skrócić termin zasiedzenia, należy liczyć od dnia 1 lutego 1989 roku do dnia 1 października 1990 roku. W związku z powyższym pozwana nabyła przez zasiedzenie służebność gruntową o treści służebności przesyłu z dniem 2 lutego 2009 roku lub z dniem 6 grudnia 2010 roku. Do okresu zasiedzenia służebności w niniejszej sprawie zastosowanie ma dwudziestoletni okres posiadania, albowiem poprzednik prawny pozwanej, a to (...) w G., wszedł w jej posiadanie w dobrej wierze. W dacie budowy urządzeń Skarb Państwa – ówczesny właściciel nieruchomości oraz jednocześnie inwestor, a później właściciel sieci – godził się na zajęcie swoich nieruchomości w zakresie niezbędnym do wzniesienia urządzeń i późniejszej ich eksploatacji. Roszczeń o wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy można dochodzić przeciwko posiadaczowi w dobrej wierze dopiero od chwili, gdy dowiedział się on o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa. Pozwana zakwestionowała także w całości wysokość roszczenia powódki oraz obszar zajmowanej powierzchni pod stacją transformatorową. Podniosła także zarzut przedawnienia dochodzonych w pozwie roszczeń za okres od dnia 1 marca 2014 r. do dnia 9 maja 2014 r.

W piśmie procesowym z 17 października 2017 roku powódka podtrzymała dotychczasowe stanowisko w sprawie. Odnosząc się do zarzutu zasiedzenia podała, że przedmiotowe posiadanie należy uznać za posiadanie w złej wierze. Z treści protokołu odbioru technicznego ostatecznego stacji transformatorowej wynika, że inwestorem budowy nie był Skarb Państwa, a (...) Spółdzielnia Mieszkaniowa, prowadząca budowę osiedla. Dobra wiara zasiadającego posiadacza występuje wówczas, gdy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności rozpoczęło się w takich okolicznościach, które usprawiedliwiają przekonanie posiadacza, że nie narusza cudzego prawa. Domniemanie dobrej wiary wzruszyć może dowód, że posiadacz w chwili rozpoczęcia wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o tym, że narusza swym zachowaniem prawo innej osoby. Takim dowodem może być stwierdzenie braku własnego tytułu uprawniającego do wejścia na cudzy grunt czy korzystania z niego w określonym zakresie. Poprawność prowadzenia inwestycji z punktu prawa budowlanego nie ma wpływu na kwalifikację posiadania w zakresie dobrej lub złej wiary.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Właścicielem działki numer (...) położonej w G. obręb (...) jest Gmina G.. Poprzednim właścicielem nieruchomości był Skarb Państwa. Gmina G. nabyła własność nieruchomości w drodze komunalizacji.

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: elektroniczny wydruk księgi wieczystej nr (...) (k. 19-23)/

Działka wyżej wymieniona decyzją administracyjną nr (...) została oddana w użytkowanie wieczyste (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G.. Użytkowanie wieczyste nie zostało wpisane do księgi wieczystej.

/bezsporne, a nadto dowód: decyzja nr (...) (k. 158)/

(...) Spółka Akcyjna jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie przesyłu energii elektrycznej. Działalność ta jest prowadzona przy użyciu sieci elektroenergetycznych, w skład których wchodzi stacje transformatorowe, słupy i linie elektroenergetyczne, w tym również istniejące urządzenia elektroenergetyczne posadowione na nieruchomości powódki.

/okoliczności bezsporne, a nadto: wydruk KRS pozwanej (k. 44-57)/

Na działce nr (...) posadowiona jest stacja transformatorowa nr (...). Odbiór nowo wybudowanej stacji nastąpił w dniu 20 października 1979 r. Od tego czasu urządzenie jest stale eksploatowane. Powierzchnia, którą zajmuje, wynosi 47 m².

/okoliczności bezsporne, a nadto dowód: protokół z 20.10.1979 r. oraz z 4.3.1980 r. (k. 59, 60), dokument przyjęcia środka trwałego (k. 59), karta eksploatacyjna stacji transformatorowej (k. 61-65), kartoteka oględzin stacji (k. 66-77),

protokół przeglądowy stacji (k. 78), ocena stanu technicznego (k. 79, 80), protokół pomiarów napięć (k. 81-85), protokół prób napięciowych (k. 86), protokół ze sprawdzenia stanu izolacji (k. 87), protokół pomiaru uziemień (k. 88), protokół z badania odłączenia mocy (k. 89, 90, 91), protokoły z zabiegów eksploatacyjnych (k. 92-104), opinia biegłego z zakresu instalacji (k. 181-190)/

Obecnie stacja transformatorowa stanowi własność (...) Spółki Akcyjnej w K., która przejęła ją od swoich poprzedników. Pozwana jest następcą prawnym (...) Spółki Akcyjnej w G.. (...) Spółka Akcyjna w G. w dniu 1 lipca 2007 roku weszła w prawa i obowiązki (...) S.A. w G., stając się jego następcą prawnym.

Poprzednikiem prawnym spółki do 31 marca 1985 roku było przedsiębiorstwo państwowe (...). Następnie od 1 kwietnia 1985 roku do 31 grudnia 1988 roku przedsiębiorstwo państwowe (...) w K., zaś od 1 stycznia 1989 roku przedsiębiorstwo państwowe (...) w G..

12.7.1993 roku doszło do przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego (...)w G. w Spółkę Akcyjną (...) w G.. W wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) na mocy aktu notarialnego z dnia 12 lipca 1993 r. jego majątek stał się własnością (...) S.A. w G. ((...) S.A.).

(...) S.A. w G. zawarła w dniu 1 lipca 2007 r. ze spółką (...) S.A. w G. umowę o objęcie akcji i wniesienie wkładu niepieniężnego. Na podstawie tej umowy (...) S.A. w G. nabył zorganizowaną część przedsiębiorstwa wniesioną przez (...) S.A. jako wkład niepieniężny, zaś w ramach aportu obejmującego zorganizowaną część przedsiębiorstwa na (...) S.A. w G. zostały przeniesione m.in.:

- własność urządzeń służących do dystrybucji energii elektrycznej,
- nieruchomości, w tym prawa odrębnej własności budynków i innych urządzeń,
- inne prawa i roszczenia majątkowe dotyczące korzystania z gruntów, budynków i ruchomości.

Z dniem 20 lutego 2012 r. dokonana została zmiana nazwy spółki (...) S.A. w G. na (...) S.A.

W dniu 1 października 2012 r. nastąpiło połączenie spółek (...) S.A. w (...) S.A. w K., w trybie z art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej – (...) S.A. na spółkę przejmującą (...) S.A. w K..

/okoliczności bezsporne, a nadto dowody: zarządzenia ministerialne (k. 105-118), akty notarialne (k. 119-134), odpis pełny z KRS (k. 44-57)/

Gmina G. pismem z dnia 25 lutego 2014 r. poinformowała pozwaną, że począwszy od 1 marca 2014 r. do czasu uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości naliczana będzie opłata za bezumowne korzystanie z działki nr (...) w wysokości 116,85 zł brutto. Jednocześnie wskazała, iż opłata winna być uiszczana do 20-tego dnia każdego miesiąca. Pozwana odmówiła zapłaty. W piśmie z 17 kwietnia 2014 r. Gmina G. wskazała, że należność z tytułu bezumownego korzystania z działki nr (...) została pomniejszona o podatek VAT, w konsekwencji czego należność ta wynosi od miesiąca marca 2014 r. 95,00 zł za każdy zakończony miesiąc bezumownego korzystania. Pismem z 4 czerwca 2014 r. powódka bezskutecznie wezwała pozwaną do zapłaty należności.

/dowody: pismo z dnia 25.2.2014 r. (k. 12), pismo z dnia 17.4.2014 r. (k. 13), wezwanie do zapłaty (k. 14), pismo pozwanego z dnia 11.6.2014 r. (k. 16)/

Wynagrodzenie za bezumowne korzystanie przez pozwaną z działki nr (...) wpisanej do księgi wieczystej nr (...) w zakresie służebności przesyłu w okresie od 10 maja 2014 roku do 31 marca 2017 roku wynosiło 4459 zł, co daje 128,58 zł za pełny miesiąc oraz 91,26 zł za czas od 10 do 31 maja 2014 roku.

/dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu wyceny nieruchomości (k. 216-232), opinia uzupełniająca (k. 257-258, 285)/

Sąd zważył, co następuje

Powództwo w znacznej części uznać należało za uzasadnione.

Faktyczne władztwo podmiotów eksploatujących różnego typu urządzenia przesyłowe odpowiada władztwu wynikającemu ze służebności gruntowej. Według art. 352 § 1 k.c. posiadaczem służebności jest osoba, która korzysta z cudzej rzeczy w zakresie odpowiadającym treści służebności. Samoistny posiadacz w dobrej wierze, który dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa o wydanie rzeczy, obowiązany jest do wynagrodzenia za korzystanie z rzeczy (art. 224 § 2 k.c.). Właścicielowi przysługuje roszczenie o wynagrodzenie za korzystanie przez posiadacza służebności w złej wierze z należącej do niego nieruchomości, niezależnie od zgłoszenia roszczenia określonego w art. 222 k.c. Podstawę prawną tego roszczenia stanowią odpowiednio stosowane z mocy art. 230 k.c. przepisy art. 224 i 225 k.c., dotyczące roszczeń właściciela przeciwko samoistnemu posiadaczowi o wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy. Zgodnie z art. 225 k.c. obowiązki samoistnego posiadacza w złej wierze są takie same, jak obowiązki samoistnego posiadacza w dobrej wierze od chwili, w której ten dowiedział się o wytoczeniu przeciwko niemu powództwa.

W dobrej wierze jest ten, kto pozostaje w usprawiedliwionym błędnym przekonaniu, że przysługuje mu prawo, które faktycznie wykonuje.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy bezsporna pozostawała okoliczność posadowienia na działce stanowiącej własność powódki infrastruktury elektroenergetycznej, w postaci stacji transformatorowej (...), eksploatowanej przez pozwaną.

Pozwana powołała się na posiadanie tytułu prawnego do korzystania z gruntu stanowiącego własność powódki w postaci służebności przesyłu, względnie służebności gruntowej w swojej treści odpowiadającej służebności przesyłu, którą nabyła przez zasiedzenie na skutek wybudowania urządzenia przesyłowego przez poprzednika prawnego pozwanej.

W ocenie Sądu zasiedzenie służebności na rzecz pozwanej nie nastąpiło z uwagi na nielegitymowanie się przez nią dobrą wiarą w momencie objęcia urządzenia w posiadanie.

Posiadanie przez pozwaną i jej poprzedników części nieruchomości – obszar zajęty pod stację transformatorową - miało charakter posiadania służebności, początkowo gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu, a od dnia 3 sierpnia 2008 r. służebności przesyłu w rozumieniu art. 305¹ k.c. Jak wynika z poczynionych ustaleń pozwana faktycznie zajmowała nieruchomość dla własnych celów przesyłania energii elektrycznej. W okresie istnienia stacji przeprowadzono kontrole, obchody i prace związane z funkcjonowaniem stacji.

W dacie wybudowania stacji transformatorowej w 1979 r. właścicielem urządzenia oraz gruntu, na którym je posadowiono, był Skarb Państwa. Do 1 lutego 1989 r. obowiązywała zasada jednolitej własności ogólnonarodowej przysługującej niepodzielnie Państwu. Zmiana kodeksu cywilnego w zakresie art. 128 k.c. wprowadziła zasadę, że własność państwowa przysługuje Skarbowi Państwa albo innym państwowym osobom prawnym. Nie spowodowało to jeszcze przejścia praw do mienia ogólnonarodowego pozostającego w zarządzie przedsiębiorstw państwowych na rzecz tych przedsiębiorstw. Sytuacja taka nastąpiła dopiero w oparciu o kolejne nowelizacje ustaw, w tym nowelizację z dnia 20.12.1990 r. ustawy o przedsiębiorstwach państwowych. Te zmiany dały podstawę do wyrażenia stanowiska, że uwłaszczenie w zakresie nieruchomości przedsiębiorstw państwowych nastąpiło z dniem 7 stycznia 1991 roku (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 38/91).

Ocenę istnienia bądź braku dobrej wiary posiadacza służebności należy odnosić do wiedzy o tym, czy ingerowanie w cudzą własność w zakresie odpowiadającym służebności nastąpiło i pozostawało w takich okolicznościach, które usprawiedliwiają przekonanie, że posiadanie owe cudzego prawa nie narusza (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17.3.2010 r., II CSK 439/09). W ocenie Sądu rozpoznającego sprawę przedmiotową fakt istnienia po stronie pozwanej świadomości braku ustanowienia na jej rzecz ograniczonego prawa rzeczowego jednoznacznie przesądza, że pozwana jest posiadaczem służebności w złej wierze. Faktyczne przyzwolenie na korzystanie z nieruchomości nie może być utożsamiane z istnieniem po stronie zakładu energetycznego przekonania o przysługiwaniu mu ograniczonego

prawa rzeczowego. Ono dla ustanowienia w drodze czynności prawnej wymaga złożenia przez właściciela, który prawo ustanawia, oświadczenia w formie aktu notarialnego na mocy art. 245 § 2 k.c. (forma ad solemnitatem). Nawet gdyby przyjąć, że przeświadczenie o przysługiwaniu tytułu prawnego usprawiedliwiła obowiązująca wówczas zasada jednolitej własności państwowej i fakt, że w okresie budowy linii energetycznych zarówno przedmiotowe nieruchomości, jak i przedsiębiorstwo energetyczne stanowiły własność Skarbu Państwa, to nie oznacza to, że przymiot dobrej wiary istnieje po uchyleniu art. 128 k.c. W orzecznictwie wskazuje się, że nieuregulowanie po zmianach w stosunkach własnościowych kwestii korzystania ze spornych gruntów, oznacza brak tytułu prawnego (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z 3 kwietnia 2009 r., II CSK 400/08, z 24 lipca 2009 r., II CSK 121/09, z 20 sierpnia 2009 r., II CSK166/09). Pozwana nie dysponując tytułem upoważniającym jej poprzednika prawnego do korzystania w zakresie służebności z nieruchomości skarżącego, powinna kwestię tę uregulować. Brak własnego tytułu oraz tytułu uprawniającego do korzystania z tych gruntów przez poprzednika prawnego wyłącza dobrą wiarę.

Z uwagi na komunalizację gruntu z dniem 27 maja 1990 r. w dacie tej nastąpiło rozdzielenie prawa własności do urzędnictwa (pozostało nadal w rękach Skarbu Państwa) z prawem własności do gruntu (przeszło na rzecz Gminy G.). Z mocy art. 176 § 1 k.c. obecny posiadacz – pozwana, mogłaby doliczyć do czasu, przez który sama posiada, czas posiadania swego poprzednika. Z uwagi jednak na fakt, że Skarb Państwa w dacie 27 maja 1990 r. nie posiadał tytułu prawnego do władania nieruchomością Gminy G. w zakresie wykonywania służebności, nie legitymował się on dobrą wiarą. Z tego względu doliczenie okresu posiadania poprzednika prawnego pozwanej do okresu posiadania wykonywanego przez nią nie nastąpi (vide a contrario art. 176 § 1 zd. 2 k.c.).

Gmina G. pismem z dnia 25 lutego 2014 r. poinformowała pozwaną, że począwszy od 1 marca 2014 r. do czasu uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości naliczana będzie opłata za bezumowne korzystanie z działki nr (...) w wysokości 116,85 zł brutto z jednoczesnym wskazaniem, iż opłata winna być uiszczana do 20-tego dnia każdego miesiąca. W piśmie z dnia 17 kwietnia 2014 r. powódka wskazała, że należność z tytułu bezumownego korzystania z działki nr (...) została pomniejszona o podatek VAT, w konsekwencji czego należność ta wynosi od miesiąca marca 2014 r. 95 zł za każdy zakończony miesiąc bezumownego korzystania. Pismem z 4 czerwca 2014 r. Gmina ponownie wezwała pozwaną do zapłaty należności.

Nawet gdyby uznać, że pozwana pozostawała posiadaczem zależnym gruntu zajętego pod stację transformatorową w dobrej wierze na podstawie nieodpłatnej umowy zawartej per facta concludentia, to przymiot dobrej wiary niewątpliwie zakończył się z dniem 1 marca 2014 roku.

Reasumując: pozwanej w okresie żądania pozwu nie przysługiwał tytuł prawny do nieruchomości Gminy G.. Nie była również jej posiadaczem (posiadaczem służebności przesyłu) w dobrej wierze.

Zasadny jest zarzut przedawnienia części roszczenia podniesiony przez stronę pozwaną.

W orzecznictwie przeważa stanowisko, zgodnie z którym wynagrodzenie za korzystanie z rzeczy nie dzieli się na świadczenia okresowe, gdyż okresowej płatności nie przewiduje ani ustawa ani umowa, lecz jest narastającym świadczeniem ciągłym za cały okres korzystania z rzeczy przez posiadacza bez tytułu prawnego. Do dochodzenia świadczenia z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości mają zatem zastosowanie ogólne przepisy o przedawnieniu roszczeń, w tym art. 118 k.c. ustanawiający podstawowy trzyletni termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

(...) Spółka Akcyjna jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie przesyłu energii elektrycznej. Do kwalifikacji roszczenia jako związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu art. 118 k.c. nie ma znaczenia prawny charakter leżącego u jego podstaw zdarzenia (może ono być czynnością prawną, czynem niedozwolonym lub jakimkolwiek innym zdarzeniem, nie wyłączając bezpodstawnego wzbogacenia, czy korzystania z cudzej rzeczy), lecz związek z działalnością gospodarczą. Przychylić się należy do stanowiska wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 05 stycznia 2012 r. (sygn. akt III CSK 72/10), w którym stwierdzono, że gmina

może prowadzić działalność gospodarczą w granicach określonych artykułem 9 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku. Zadania własne mogą być przedmiotem działalności gospodarczej.

Należało uznać, że wszczęta przez Gminę G. sprawa o zapłatę wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości wchodzącej w skład zasobu gminnego jest związana z działalnością gospodarczą gminy i do roszczeń z tego tytułu ma zastosowanie termin trzyletni przedawnienia przewidziany w art. 118 k.c. in fine.

Powódka żądała wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z należącej do niej nieruchomości za okres od 1 marca 2014 r. do 31 marca 2017 roku. Powództwo zostało wytoczone w dniu 10 maja 2017 roku. Należało uznać, że powództwo obejmujące roszczeniem okres poprzedzający 10 maja 2014 r. uległo przedawnieniu. Stąd zasadnym było uwzględnienie żądania obejmującego okres od 10 maja 2014 r. do 31 marca 2017 r. Jak wynika z opinii biegłego sądowego wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości wynosiło w tym przedziale czasowym 128,58 zł za pełny miesiąc oraz 91,26 zł za czas od 10 do 31 maja 2014 roku.

W związku z powyższym Sąd, ograniczony żądaniem pozwu zapłaty sumy 95 zł za miesiąc, zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3321,26 zł.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c. Gmina G. pismem z dnia 25 lutego 2014 r. poinformowała pozwaną, że począwszy do dnia 1 marca 2014 r. do czasu uzyskania tytułu prawnego do nieruchomości naliczana będzie opłata za bezumowne korzystanie z działki nr (...) w wysokości 116,85 zł brutto (95 zł netto) z jednoczesnym wskazaniem, iż opłata winna być uiszczana do 20-tego dnia każdego miesiąca.

W pozostałym zakresie powództwo jako przedawnione zostało oddalone.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Jako że powódka wygrała proces w około 94,49%, pozwana winna zostać obciążona 94,49% kosztów postępowania. Na koszty poniesione przez powódkę składa się: opłata od pozwu w wysokości 176 zł, wynagrodzenie pełnomocnika powódki w wysokości 900 zł, wykorzystana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłych sądowych w wysokości 2000 zł. Na koszty pozwanej składa się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej w wysokości 900 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, wykorzystana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłych w wysokości 800 zł. Razem poniesione koszty dały kwotę 4793 zł. Pozwana winna pokryć koszty procesu w wysokości 4528,91 zł. Biorąc pod uwagę fakt, że (...) S.A. w K. pokrył w toku postępowania koszty w łącznej wysokości 1717 zł, należało zasądzić od niego na rzecz powódki sumę 2811,91 zł.

Orzeczenie w punkcie 4 wyroku uzasadnia art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W niniejszej sprawie do rozliczenia niepokrytych kosztów sądowych odpowiednie zastosowanie miał przepis art. 100 k.p.c. W konsekwencji Sąd nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 87,56 zł, zaś od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 1501,61 zł tytułem zwrotu wydatków tymczasowo pokrytych ze środków Skarbu Państwa.

Sędzia Joanna Zachorowska

ZARZĄDZENIE

- odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanej;

- kal.: 14 dni

Dnia 23.3.2020 r.